

Скасування обов'язкового другого підпису на актах виконаних робіт в Україні

1. Новий закон
2. Що змінилося для бізнесу
3. Що залишається без змін
4. Потенційні ризики

В

1. Новий закон

24 лютого 2026 року Верховна Рада України ухвалила законопроект № 14023, який вносить зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон) та істотно змінює правила оформлення первинних документів під час надання послуг і виконання робіт. Ці зміни спрямовані на спрощення документообігу, зменшення адміністративного навантаження на бізнес і наближення українських правил до європейських стандартів.

Таке рішення покликане зменшити бюрократію, пришвидшити розрахунки між сторонами та адаптувати українську практику до сучасних європейських стандартів.

Раніше акт приймання-передачі, тобто акт виконаних робіт (або наданих послуг), вважався повноцінним первинним документом лише за наявності підписів обох сторін: виконавця та замовника. На практиці це часто призводило до:

- затримок оплат через несвоєчасне підписання;
- адміністративного навантаження;
- формальних спорів щодо дати прийняття робіт.

Закон передбачає:

- скасування обов'язковості другого підпису (підпису замовника), якщо сторони передбачили у договорі спрощений порядок оформлення первинних документів;
- підпис виконавця залишається обов'язковим, але документ може містити спрощені реквізити за домовленістю сторін;
- можливість підтвердження факту надання послуг інвойсом або рахунком-фактурою;
- визнання безготівкової оплати як підтвердження господарської операції.

Отже, акт виконаних робіт більше не є єдиною можливою формою підтвердження надання послуг.

2. Що змінилося для бізнесу

2.1. Прискорення розрахунків

Відсутність необхідності чекати на підпис замовника допомагає уникнути затримок у фінансових розрахунках.

2.2. Зменшення адміністративного навантаження

Компанії більше не зобов'язані обмінюватися паперовими актами щодо кожної операції. Це особливо актуально для:

- IT-компаній;
- консалтингу;
- маркетингових послуг;
- аутсорсингових контрактів;
- міжнародних договорів.

2.3. Гнучкість договірних відносин

Сторони можуть самостійно визначати у договорі порядок документального оформлення виконаних робіт. Закон дозволяє бізнесу адаптувати документообіг до власних процесів.

3. Що залишається без змін

Важливо розуміти, що:

- первинні документи повинні містити обов'язкові реквізити, визначені законом;
- для операцій за бюджетні кошти можуть діяти окремі вимоги;
- в окремих випадках (наприклад, у разі передачі майна) акт приймання-передачі залишається обов'язковим.

Тобто йдеться не про повне скасування актів, а про їх факультативний характер у певних господарських операціях.

4. Потенційні ризики

Попри позитивні зміни, слід враховувати:

- необхідність чітко визначати у договорі порядок підтвердження послуг;
- ризики спорів щодо обсягу чи якості виконаних робіт;
- необхідність належного документального підтвердження для цілей податкового обліку.

Якщо порядок оформлення документів не врегульовано у відповідному договорі, це може створити підстави для спорів.

Підсумовуючи, ухвалення Закону є значним кроком у реформуванні українського документообігу. Він усуває формальні бар'єри для бізнесу та дозволяє адаптувати бухгалтерські документи до реальних бізнес-процесів.